

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

Задньовицькі кадри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

№ 10 (249)

Четвер, 14 квітня 1949 р.

Ціна 20 к.

ДО КІНЦЯ ВИКРИТИ КОСМОПОЛІТІВ

(з партійних зборів в Держуніверситеті)

Днями в Одеському Держуніверситеті ім. Мечникова відбулися партійні збори. З доповідю «Завдання партійної організації у викриті буржуазних космополітів і націоналістів» виступив секретар партійного бюро університету т. Фролов. Доповідач підкреслив величезні успіхи в галузі науки, мистецтва, літератури, досягнуті радянським народом на основі історичних рішень ЦК ВКП(б) з питань ідеологічної роботи, зосередив увагу комуністів на необхідності боротьби з космополітізмом і буржуазним націоналізмом, з всіма проявами реакційної буржуазної ідеології. Тов. Фролов детально розповів про те, що в Одеському університеті довгі роки орудували космополіти в галузі літератури і історії і закликав — на основі суверої більшовицької критики та самокритики — до кінця викрити і розгромити їх антипатрій, антипатріотичну діяльність, мобілізувати весь колектив університету на виконання рішень XVI з'їзду КП(б)У.

Партійні збори пройшли на високому ідейному рівні. У дебатах по доповіді виступили 18 чоловік. Після зборів більшовицької принциповості були просяні виступи комуністів, які нещадно викривали конкретні прояви космополітізму, буржуазного націоналізму, плаузування перед загниваючою культурою Заходу. Різкою і одностайному засудженню була піддана антипатріотична діяльність професора Розенталя, доцента Недзвідського, які пропагували космополітізм і буржуазний націоналізм в своїх наукових працях, доповідах, виступах і театральних рецензіях.

«Вони, по-холуйськи повзаючи перед буржуазним Заходом, — говорить т. Вовчик, — всеяко зганяювали все краще, все передове, що є в радянській культурі і мистецтві, вихвалюючи одночасно буржуазні зразки західно-європейської культури».

Збори з особливою силою обрушили вогонь більшовицької критики на доцента Шайкевича — комуніста, члена парторганізації університету. Про грубі помилки доц. Шайкевича, які привели Шайкевича на позиції космополітізму, говорили т.т. Вовчик, Москаленко, Чухрій, Чебаненко і інші. Вони на конкретних прикладах показали, що обвинувачення пред'явлені Шайкевичу обласніми газетами в протягуванні космополітичних поглядів в театральних рецензіях на наукових роботах, цілком підтвердились. Виступ Шайкевича ні в якій мірі не задоволив комуністів. Він виступив з «показаною» промовою, признавши критику його антипатріотичної діяльності абсолютно вірною. Більш того, Шайкевич заявив, що він, мовляв, може сам розказати про свої «помилки» значно більше, ніж про них було сказано в пресі і кри-

(з редакційної статті газети
„Большевистское знамя“ від 9.4.49)

НА ВЧЕНІЙ РАДІ УНІВЕРСИТЕТУ

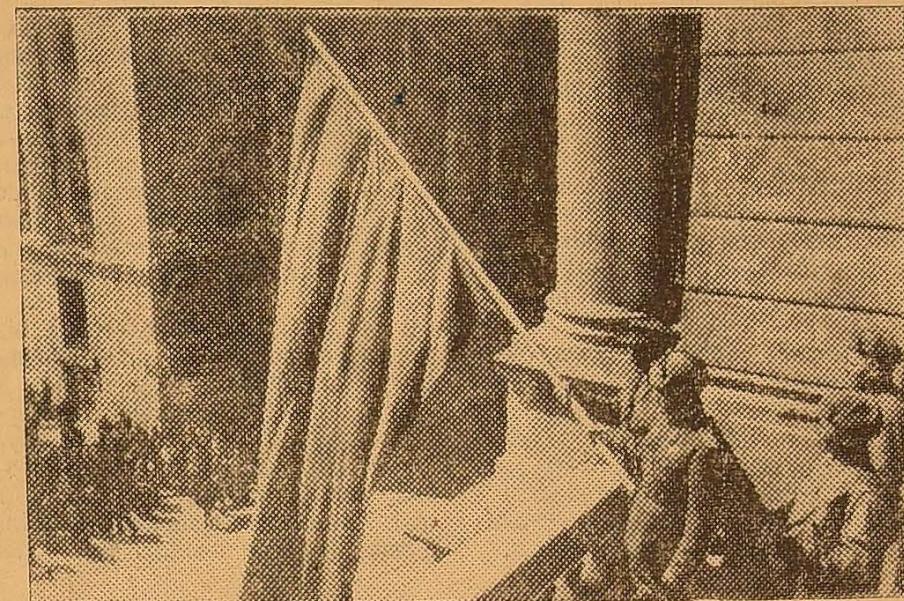
Днями відбулось розширене засідання вченої ради університету. З доповідю «Про завдання колективу наукових працівників університету в боротьбі з безрідним космополітізмом» виступив ректор університету П. Л. Іванченко. Доповідач викрив корені буржуазного космополітізму — ідеології міжнародної реакції. Тов. Іванченко піддав різкій критиці космополітичну діяльність проф. Розенталя, доцента Шайкевича, буржуазно-націоналістичні помилки доцента Недзвідського, а також проявів низькопоклонства перед буржуазним Заходом у деяких працях проф. Елькіна.

В дебатах по доповіді виступили т.т. Фролов, Добролюбський, Ефре-

Трудящі нашого міста відзначають 5-ти роковини з дня
визволення Одеси від фашистських загарбників.

Слава нашому визволителю — великому СТАЛІНУ!

На фото: Встановлення Червоного Прапору над Оперним театром 14.4.44 р.
(з фондів музею „Оборона Одеси“)

ПРИВІТАННЯ ТРУДЯЩИМ ОДЕСИ І ОБЛАСТІ

Поздоровляю трудящих славного міста-героя Одеси і області з п'ятою річницею визволення від німецько-фашистських загарбників. У тяжкі роки війни сотні тисяч чудових патріотів Радянської держави, громадян Одеси, захищаючи своє рідне місто, демонстрували світові свою любов і відданість радянському народові, більшовицькій партії і вождю трудящих товарищеві Сталіну.

Героїчна оборона Одеси — яскравіша сторінка Великої Вітчизняної війни, приклад благородного і самовідданого служіння соціалістичній Батьківщині. Радянська Армія вигнала фашистські полчища з меж нашої Батьківщини. Вона принесла народам Європи визволення від німецького ярма.

З новими силами, з більшовицькою пристрасністю та ентузіазмом трудящих Одеси відбудовують своє рідне місто, промисловість і сільське господарство області, виконують післявоєнну стадіонську п'ятирічку.

Шлю робітникам, колгоспникам і радянській інтелігенції міста Одеси та Одеської області свій привіт і палкі побажання успіху в справі боротьби за перемогу комунізму в нашій країні.

Слава містові-герою — радянській соціалістичній Одесі!
Хай живе Всесоюзна Комуністична партія більшовиків!
Хай живе Генералісимус Радянського Союзу наш рідний, великий Сталін!

Маршал Радянського Союзу Р. МАЛИНОВСЬКИЙ

УНІВЕРСИТЕТ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ

П'ять років тому, повернувшись з евакуації після звільнення Радянською Армією нашого міста від фашистських окупантів, колектив університету застав жахливу картину. Руїни хімічного, фізичного, географічного та адміністративного корпусів і двох великих гуртожитків, злочинні пошкодження інших будинків, повне знищення всіх гуманітарних кабінетів, зменшення на 100.000 одиниць бібліотечного фонду — такі були наслідки короткого «господарювання» в університеті німецько-румунських грабіжників.

Святкуючи п'ятирічну роковину звільнення рідного міста, ми з радістю можемо констатувати, що, завдяки допомозі партії та уряду, Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова, відбудований та розширений став ще кращим та красивішим, ніж був до війни. В університеті працюють три нових факультети — геологічний, економічний та юридичний, відкрито ряд нових кабінетів, в тому числі кабінет марксизму-ленінізму, філософії та політичної економії, заново організовані та оснащені хімічні та фізичні лабораторії.

Починаючи з 1945—46 учбового року, значно змінився склад студентів та викладачів в університеті — в університет почали приходити після демобілізації воїни Радянської Армії. На сьогоднішній день ми маємо в складі студентів 432 учасника Великої Вітчизняної війни, 130 орденоносців. Серед професорів та викладачів — 65 учасників Вітчизняної війни, 48 орденоносців.

Значно підвищився рівень наукової роботи. В 1945—1948

р. р. закінчено 189 наукових праць. Університет заново разпочав видавницу діяльність, яка успішно розвивається. В 1946 році було видано 3 аркуші, в 1948 р. — 49,5 друкованих аркушів.

Професори, викладачі, студенти та службовці університету серйозно працюють над підвищеннем свого ідеально-політичного рівня. При кафедрах соціально-економічних наук працює 12 наукових студентських гуртків, в вечірньому університеті марксизму-ленінізму — 152 викладачів університету.

До 5 років звільнення рідного міста Одеський університет прийшов з значими успіхами в навчанні та науковій роботі.

Немає сумніву в тому, що надалі, борючись з проявами ворохової ідеології, наш університет досягне ще більших успіхів в вихованні висококваліфікованих кадрів для нашої соціалістичної Батьківщини, в розвитку нашої передової радянської науки та самим внесе свою частку в велику всенародну справу — споруди побудови комунізму в нашій країні.

Доцент Є. Т. Мальований, проректор по науковій роботі.

Ширше і глибше розгорнути вивчення історії великої вітчизняної війни

Вивчення найновішого радянського періоду історії нашої великої Батьківщини має відповідальні і почесні завдання для нашої історичної науки. Діячі цієї науки, озброєні вченням марксизму-ленінізму — єдиним постійним науковим ученим про закони розвитку людського суспільства, покликані своїми працями широко, глибоко і гаряче розкрити світове історичне значення подвигів радянського народу, переможного здійснення побудови соціалістичного суспільства, яке відстоює честь і незалежність нашої Батьківщини в боях з німецьким фашізмом, яке зараз невинно йде до здійснення своєї великої мети — побудови комунізму.

Особливе місце в нашій історичній науці повинно зайняти вивчення історії Великої Вітчизняної війни. Тут дуже багато важливих і актуальних тем, широка розробка яких повинна повністю висвітити епічний подвиг нашого народу, який врятував людство і світову цивілізацію від ярма фашистських варварів. Друкування праць на популярні теми буде служити благодійній і актуальній справі виховання радянського патріотизму і закріплення славних бойових традицій нашого народу — переможця.

Педагогічна практика студентів

Педагогічна практика — важливий засіб підготовки радянського вчителя.

Радянський учитель «повинен бути тісно звязаний з партією, з її ідеями, повинен бути пройнятий її духом». (В. І. Ленін).

Щоб успішно здійснити відповідальну і почесну роль вихователя нової людини, учитель повинен відзначатись високою більшовицькою ідеїстю, почуттям беззахітної любові до своєї Батьківщини, почуттям соціалістичного гуманізму, грунтовно знати свій предмет, володіти майстерністю його викладу. Звідси висновок, що підготовка радянського вчителя — процес багатосторонній, складний і політично відповідальний.

Деканат філологічного факультету, кафедра психології і педагогіки, безпосередні керівники, — з одного боку, — директори і педагоги шкіл, де проводилася практика, — з другого боку, розуміли, що підпрактику студентів не можна обмежити ознакоюванням з технікою викладання. Студенти всечіно повинні ознакомитись з життям і діяльністю школ, починаючи з керівників школи і кінчаючи роботою школи з батьками.

В відповідності з таким завданням підпрактика проходила по таким основним напрямкам: навчальна

На жаль, в стінах нашого університету вивчення історії Великої Вітчизняної війни ще не стоїть на належному рівні. Правда, окрім викладачів, аспіранти і студенти працюють над цією тематикою. Старший викладач М. Штернштейн успішно захищив дисертацію на тему: «Одеський порт в роки Великої Вітчизняної війни», старший викладач тов. Чухрій зібраав багато цінного матеріалу з історії партизанського руху на Кубані в роки Великої Вітчизняної війни. Він закінчує кандидатську дисертацію на цю тему. Тов. Чухрій нещодавно здав в збірник наукових праць історичного факультету статтю про виникнення партизанського руху в Новоросійську. Аспірант Некрасов пише дисертацію з історії партизанського руху в Кіровоградській області. Старший викладач тов. Фролов пише дисертацію на тему: «Більшовики Одещини в боротьбі за колективізацію».

В ці дні наше місто — герой відмінає 5 річницю звільнення від фашистських загарбників. Однак, не дивлячись на те, що музей «Оборона Одеси» зібраав багато матеріалу з історії звільнення Одеси, ніхто з аспірантів і студентів — істориків над цією темою не працював. А скільки скінчавших і захоплюючих тем дають

матеріали музею з життя міста — героя за 69 днів героїчної оборони! Скільки хвилюючих героїчних подвигів зроблено трудящими нашого міста — героя в роки його відродження!

Більшість викладачів і студентів нашого університету являються учасниками Вітчизняної війни. Нещодавно ж в газеті «Історик» зробила цінний почин, зібраавши і опублікувавши ряд спогадів фронтовиків. Прямий обов'язок громадськості університету — підготувати до друку збірник документів і спогадів, які показують славні подвиги університету, його викладачів і вихованців в героїчній обороні Одеси (одним з героїв якої являється вихованець університету Дмитро Байко).

Колектив музею «Оборона Одеси» заважди допоможе в розборі того чи іншого питання чи матеріалу. Здійснюючи війни на належному рівні, поснівши всі вказані заходи ми поставимо вивчення історії Великої Вітчизняної заслугу нашого народу — народу, який переможно буде комунізм!

В. АЛЕКСЕЄВ-ПОПОВ,
канд. історичних наук, зам. директора музею «Оборона Одеси».

робота, керівництво класами, позакласна робота, участь в роботі учнівської, пionерської та комсомольської організацій, робота з батьками. Студенти брали активну участь в громадській роботі шкіл. В більшості випадків студенти не обмежувались читанням запланованих уроків, а давали уроків значно більше, інколи підміняючи хворих викладачів. Так, наприклад, студент філологічного факультету тов. Горбатов прочитав 14 уроків, студентка з цього ж факультету т. Мороз, прочитала 8 уроків. Читання одного-двох уроків зверху плану явилося поширенім явищем. В цьому проявився інтерес до педагогічної діяльності і цим пояснюється той факт, що більшість уроків, прочитаних студентами, відзначалися хоресними якостями як з боку змісту, так і з боку організації і методики їх проведення. Поряд з цим студенти перевіряли учнівські письмові роботи, допомагали невстигаючим учням та інш. Студенти явились діяльними помічниками класних керівників, виконуючи різні завдання для організації колективу і виховної роботи. Студентами було прочитано доповіді про Радянську Армію, про Міжнародний жіночий день, про Т. Г. Шевченка; студенти взяли активну участь в підготовці шкіл до пушкінського ювілею.

Визначне місце в практиці студентів зайняла робота в комсомольській та пionерській організаціях, де практиканти зачитували доповіді, брали участь в обговоренні питань, пов'язаних з завданням підвищення успішності та дисципліни. Студенти брали участь в екскурсіях і культурних походах, які проводились школами.

Практика не тільки озбріла студентів відомими уміннями, вона розширила їх світогляд, закріпила інтерес до педагогічної професії, дала їм конкретні уявлення про велику відповідальність і складну педагогічну діяльність.

Не можна не відмінити піклування по відношенню до студентів практикантів з боку адміністрації шкіл, зокрема директора школи № 49 Ніни Миколаївни Трофімової, яка організувала методичну конференцію викладачів і студентів, присвятивши її підсумкам практики.

Практика закінчилась. Студенти знову розпочали свої заняття в університеті, готуючись до весняної екзаменаційної сесії, з наміром підвищити рівень своїх знань. Цього вимагає соціалістичне суспільство і його школа, в яку вони прийдуть в недалекому майбутньому повноцінними радянськими вчителями.

Доцент ДЕМ'ЯНЕНКО.

Концерт університетського ансамблю пісні і танцю

червоноармійський стрімкий козачий танок з клинками.

Народне свято звільнення завершується російським танком. Відпочинок закінчився. Визволителі йдуть далі — на Захід. Славний літопис дає 1945 рік: 30 квітня, 2 травня, 8 травня, 9 травня — Перемога!

Победа і пісні летят над землею, І радості светлой настала пора. Да здравствует русский прославленный воин!

Великому Сталіну грянем ура!

Переможна пісня летить над залом, вона заповіє всі куточки своїм радісними звуками.

Війна закінчилася. Почались геройчні будні відбудови. Образно розповідає про трудові успіхи містера героя вірш студента університету Чорномордика. Його змінене запальна пісня дівчат — колгоспниць — геройна соціалістичних полів.

«Одеса — вузовська» — така тема наступної частини монтажу. Вірш молодого Одеського поета Херсонського «Зрелості», лірична картина «Привожені в інститут» виконані з великою майстерністю. З запалом співає хор молодіжну пісню початкового Одеського композитора

В Черніна на слова В. Чорномордика. Особливо вдало виконана українська народна пісня «Ой, дуб дуба» і український гопак в виконанні учасників ансамблю.

І в бою і в праці народ прославляє організатора перемог — більшовицьку партію і її вождя великого Сталіна.

З великом запаленням співає хор пісню про любимого вождя (музика композитора Данькевича).

Все, що почули і побачили в цей вечір глядачі, зроблено нашими студентами. І тому нас особливо радує успіх ансамблю. Програма ансамблю «Одеса — місто-герой» складена художнім керівником ансамблю студентом економічного факультету Леонідом Круком. Сюди ввійшли пісні і вірші кращих композиторів і поетів.

В програму було включено також вірші наших поетів університету: Чорномордика, Самойловича, Даненбурга, Нікітіна.

Наполегливо й завзято працювали студенти — учасники хору. І їхні зусилля заслуговують на саму високу похвалу.

Особливо хочеться відмінити велику роботу і високу майстерність керівників хору Дмитра Загріцького, університету.

Актуальною і цікавою була в цьому році студентська наукова конференція на біологічному факультеті. Значний інтерес серед учасників конференції викликала доповідь студента IV-го курсу Рябової на тему: «Академік Павлов — великий російський вченій».

На фото: студентка Рябова читає доповідь про академіка Павлова.

Більше уваги спорту

Фізична культура і спорт розглядаються в нашій країні як невід'ємна частина комуністичного виховання радянського народу, як засіб змінення здоров'я трудящих і підготовки їх до праці і захисту соціалістичної Батьківщини.

В постанові ЦК ВКП(б) вимагається рішуче покращити справу фізичного виховання молоді.

В нашій країні, дякуючи піклуванню більшовицької партії, радянського уряду і особисто товариша Сталіна створені всі необхідні умови для заняття фізичною культурою і спортом.

Фізкультура та спорт користуються університеті великою популярністю. Університетські легкоатлети — волонтери кубка на приз газети «Чорноморська комуна», переможці матчу 7 університетів України з легкої атлетики. Студент історичного факультету Балабанов — чемпіон ВЦРПС з бігу на 3 км. Студент економічного факультету Кнобельман чемпіон міста з бігу на 100 м. Баскетболісти університету — чемпіони міста на 1949 рік — волонтери кубка СБРДА ДСТ «Наука» — дворазові переможці матчу 7 університетів України.

Крім досвідчених гравців Аспера, Геллер, Седнівського у нас росте здійсненість — молоді — Теплинський, Бувалов, Бурак, Поляк, Біляєва, Ковалішна та інші. Великих успіхів добилися наші гімнасти. В гімнастичних змаганнях факультетів брали участь 122 чол. З них 32 чол. виконали і 14 підтвердили розрядні норми. Кращі гімнасти університету т.т. Охріменко, Ставніцький, Калінін, Бібергам, Овсєйчик та інші.

Але в фізкультурно-масовій роботі є серйозні недоліки. На це вказаний парторган університету, заслухавши звітну доповідь голови профкому т. Калустяна. Основним недоліком в роботі являється не повне охоплення студентів фізкультурою та

В нашій газеті (див. «За більшовицькі кадри» від 26 березня 1949 р.) була вміщена шахова задача № 1. Правильне розв'язання цієї задачі:

1. L c4!
1. . . .
2. C b6
2. C e5 (b5)

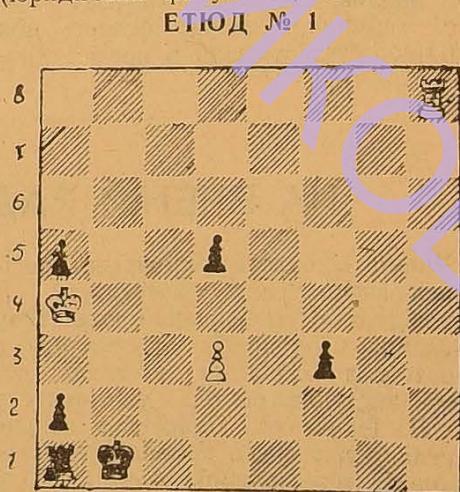
або:
1. . . .
2. L c8 +
3. C f5 X

або:
1. . . .
2. C f5 +
3. L c8 X

або:
1. . . .
2. Cf5 +
3. Lc8 X

Першими правильні та вичерпні відповіді надійшли студенти: Гарднер, Громов, Писарук, Гуторов, Лубін (юридичний факультет), Соболев (історичний факультет), Чебаненко (геологічно-грунтознавчий факультет), Лангштейн (економічний факультет), Мальковський (геологічно-грунтознавчий факультет), Брейер (юридичний факультет) та інші.

ЕТЮД № 1

Білі зводять партію унічию